

Venstres Standpunkt med Hensyn til Ordningen af denne Sag. Jeg har den Opfattelse, at det altid har været Venstres Standpunkt og dette Tings Standpunkt, naar man drøftede denne Sag, at man skulde i en saa høj Grad som muligt undgaa Oprettelsen af nye Embeder. Derfor ønsker jeg forinden Afstemningen at udtale som min Anskuelse, at hvis man følger den ærede Ordfører, kan man være forvisset om, at man inden ret længe bliver nødt til at ansætte en hel Række nye Retsbetjente i Landet. Jeg har nogen Erfaring for, hvorledes Forholdet stiller sig i en By med en 8—10,000 Indbyggere. Forholdet er der dette, at den nuværende Byraadsformand, den kongevalgte Borgmester, tillige er Politimester og endvidere de allerfleste Steder Herredsfoged for en til Byens Jurisdiktion hørende Landjurisdiktion, og hvis man paalægger den nuværende Politimester, som tillige er Herredsfoged, disse Magistratsforretninger, som den ærede Ordfører ønsker, saa vil man uundgaaeligt blive nødt til at oprette et særligt Herredsfogedembede og et særligt Byfogedembede. Derom nærer jeg ikke nogen som helst Tvivl. I den By, hvor jeg har den Ære at være Medlem af Kommunalbestyrelsen, har Kommunen maattet yde Byens Borgmester et Tilskud af Kommunekassen til Ansættelse af en tredie Fuldmægtig, netop fordi Magistratsforretningerne antog det Omfang, som man her har gjort gældende at de gøre, idet Byfogedens Tid i meget høj Grad er optagen af det kommunale Arbejde. Hvis altsaa ærede Medlemmer ikke ønske flere Embedsmænd her i Landet, skulle de stemme for det større Mindretals Forslag. Men ønske de flere Embedsmænd og at fortsætte i den Retning, Venstre her i Landet er gaet siden 1901, skulle de følge den ærede Ordfører ved Afstemningen.

Schovelin: Jeg vil gerne slutte mig til den ærede Ordfører i hans Betragtning om, at det er i denne Sammenhæng ret ligegyldigt, hvad der er Venstres gamle Standpunkt. Det, det kommer an paa, er, hvad der er det rette Standpunkt i det givne Øjeblik overfor en Sags Behandling, og denne evige Tærsken Langhalm paa, hvad Venstres gamle Standpunkt er, grænser jo til det komiske. Yderst betegnende er det, at denne Tærsken Langhalm navnlig finder Sted fra radikal Side. Jeg kender ikke noget Parti, som i den Grad stikker til Halsen i forbenet Konservatisme.

Med Hensyn til selve Sagens Realitet vil jeg til den højtærede Minister sige, at det forekommer mig, at han ikke var heldig med de to Eksempler, han fremdrog, paa det urimelige i, at Magistratsforretninger overførtes til den kommunale Myndighed i Stedet for at blive hos Øvrighedspersonen. Han fremdrog Lærlingeforholdet og det borgerlige Ægteskab. Nu er det for det første saaledes med Hensyn til Lærlingeforholdet, at det grænser tæt op til eller er en Del af Næringslivet, og er der noget, som rent traditionsmæssigt er kommunalt, saa er det Varetagelsen af Næringslivets Sager. Dertil kommer desuden, at det egentlig ikke kan siges, at Loven om Lærlingeforholdet af 30. Marts 1889 lægger disse Beføjelser i Øvrighedens Haand, idet der ganske vist i § 1 staar: „Øvrigheden paa det Sted, hvor han“ — Lærlingen — „bor“, men udtrykkelig i Parentes tilføjes: „i København og Købstæderne Magistraten“. Altsaa, man peger netop her i selve Loven paa, at hvor der er en Øvrighedsmyndighed, som væsentlig er af kommunal Beskaffenhed, skal det være den. Derigennem har man tilstrækkelig tydelig peget paa, at det er denne Side, den kommunale Side af Sagen, som egentlig er afgørende, og det synes da ogsaa ifølge Sagens Natur ret passende, naar Tvistigheder mellem Mester og Lærling skulle afgøres ved Voldgift, saaledes som bestemt i § 18, at den, hvem dette Hverv paahviler, bliver en Mand som den eventuelle valgte Borgmester. Han synes i alle Maader mere skikket dertil end en anden Mand, som er Byfoged.

Med Hensyn til det andet Punkt, Indgaaelse af borgerligt Ægteskab, maa man selvfølgelig give den højtærede Minister Ret i, at den Borgmesteren givne Beføjelse i hvert Fald ikke kan bunde i noget rent traditionsmæssigt Hensyn, da selve det borgerlige Ægteskabs Indførelse her i Landet i denne Sammenhæng er af forholdsvis ny Dato. Men jeg skal ikke nægte, at jeg for mit Vedkommende deler den Betragtning, at det er afgjort en Fejl, at man lader Øvrigheden, Øvrighedspersonen, fuldbyrde Ægteskabet, fordi man derved bidrager til, at de vedkommende Personer, som indgaa Ægteskabet, faa et fejlt Begreb om, hvad der er det egentlige ægteskabsstiftende Moment. Allerede i den katolske Kirke, allerede ifølge den kanoniske Ret var det jo saaledes, at kun de to vedkommende Parters samstemmende Villie var det ægteskabsstiftende Moment, og naar man indførte den kirkelige Vielse —